

notitie

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

Forum Open Standaarden

Bijlagen:	Zie hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	21 augustus 2013	Versie	1.0
Betreft:	Open standaarden lijsten		

Ter besluitvorming Forum Standaardisatie

1. U wordt gevraagd in de stemmen met de notitie: *Uitstekend beheerproces*

Bijlagen

A Notitie uitstekend
beheerproces

Ter kennisname Forum

2. De opname van 3 nieuwe standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst.
3. Standaarden in procedure voor de 'pas toe of leg uit' -lijst
4. Standaarden in procedure voor de lijst met gangbare standaarden.

Ter besluitvormingDatum
15-08-2013**Ad 1. U wordt gevraagd in de stemmen met de notitie: *Uitstekend beheerproces*** [Bijlage A]

In de bijgevoegde notitie wordt u gevraagd om in te stemmen met:

- 1) De voorgestelde afbakening van de status 'Uitstekend Beheerproces'
- 2) De voorgestelde operationalisering van de vraag m.b.t. het houden van een publieke consultatie (2.3.5)
- 3) De aanpassing van de vraag m.b.t. aanvullende Forumtoetsing (2.5.2)
- 4) De toevoeging van een vraag m.b.t. de vertegenwoordiging van belanghebbenden bij het beheer van de standaard. (2.3.2)

Aanleiding

Er is de afgelopen periode veel interesse bij standaardisatieorganisaties en beheerders van standaarden, voor het verkrijgen van de status 'Uitstekend beheerproces'. Het is voor hen belangrijk om voorafgaand aan de werkelijke toetsing, helder te hebben aan welke voorwaarden moet worden voldaan om deze status te verkrijgen. In de voorliggende notitie heeft de stuurgroep open standaarden daarom de voorwaarden voor het verkrijgen van de status en de daarbij horende criteriavragen geoperationaliseerd.

Achtergrond

Sinds medio 2011 gebruikt Forum standaardisatie een vernieuwde procedure voor het toetsen van standaarden voor de 'pas toe of leg uit' -lijst. Bij deze nieuwe procedure worden standaarden getoetst op de criteria: 'Open standaardisatieproces'¹, 'Draagvlak', 'Toegevoegde Waarde' en 'Opname bevordert adoptie'.

Als een standaardisatieorganisatie uitstekend scoort op de criteriavragen van het criterium "Open standaardisatieproces" kan het College besluiten dat voor het opnemen van nieuwe versies van die standaard geen aanvullende Forum/College-toetsing meer nodig is. De standaardisatieorganisatie krijgt dan, voor die specifieke standaard, de status: 'Uitstekend beheerproces'.

In een dergelijk geval is het beheer en versiebeheer van de standaardisatieorganisatie zodanig structureel en open vormgegeven, dat het College erop vertrouwt dat alle mogelijke belangen die spelen rondom de standaard door de standaardisatieorganisatie correct zijn meegenomen en afgewogen in de (door)ontwikkeling van de standaard.

Zie de bijgevoegde notitie voor een toelichting op de beslispunten. (bijlage A).

¹ Zie bijlage 1

Ter KennisnameDatum
15-08-2013**Ad 2. De opname van 3 standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst.**

College standaardisatie heeft in juni ingestemd met het Forumadvies om 3 standaarden op de 'pas toe of leg uit' -lijst op te nemen. VISI, Digikoppeling en het Semantische factuurmodel.

In het geval van VISI en Digikoppeling gaat het om een nieuwe versie van de standaarden die de oudere versie vervangt op de lijst. Het Semantische factuurmodel is een nieuwe standaard. De standaard is reeds in 2012 getoetst en kon in juni 2013, nadat de laatste voorwaarden waren ingevuld, op de lijst worden opgenomen.

Over de standaarden:

VISI 1.3

VISI is gericht op de digitale communicatie tussen projectpartners bij een bouwproject. Doel van VISI is om de transparantie en traceerbaarheid van communicatie in het bouwproces te vergroten. VISI maakt het bijvoorbeeld mogelijk om wijzigingen snel te accorderen of de laatste versie van een detailtekening tijdig beschikbaar te stellen. De overheid is een belangrijke opdrachtgever van werken (bijv. infrastructuur, utiliteit). Met de VISI-standaard kan de overheid de communicatie met betrokken (markt)partijen digitaliseren en optimaliseren.

De eerdere opname van VISI versie 1.2 op de 'pas toe of leg uit'-lijst heeft gezorgd voor een duidelijk uitgangspunt bij de aanschaf van software voor de ondersteuning van de communicatie in het bouwproces. De nieuwe versie 1.3 heeft enkele belangrijke technische en functionele verbeteringen en vervangt de voorgaande versie.

Digikoppeling 2.0

Digikoppeling bestaat uit een set standaarden voor veilig en betrouwbaar elektronisch berichtenverkeer tussen overheidsorganisaties. De eerste versie van deze standaard is in 2009 op de 'pas toe of leg uit' -lijst geplaatst. Inmiddels is Digikoppeling 2.0 al bij veel organisaties in gebruik. De grootste wijziging in de nieuwe versie is de toevoeging van specificaties voor grote berichten aan de standaard. Andere belangrijke veranderingen in versie 2.0 zijn de mogelijkheid om bijlagen toe te voegen en om beveiliging op berichtniveau toe te passen.

Semantisch model e-factureren

Het Semantisch model e-factureren beschrijft welke gegevens op een elektronische factuur opgenomen dienen te worden. Voorwaarde voor automatische verwerking van deze facturen is dat er overeenstemming is over de betekenis van de velden op de factuur, anders moet de factuur alsnog handmatig worden geïnterpreteerd en blijft er het risico op fouten aanwezig. Het Semantisch model e-factureren biedt hiervoor de oplossing met een inhoudelijk sjabloon voor de elektronische factuur. De standaard is op advies van College standaardisatie ontwikkeld door de Nederlandse overheid in samenwerking met het bedrijfsleven en met oog voor Europese ontwikkelingen.

Ad 3. Standaarden in procedure voor de 'pas toe of leg uit' -lijstDatum
15-08-2013

Momenteel zijn de volgende standaarden in procedure voor de 'pas toe of leg uit' -lijst²:

- **EML_NL** (verkiezingsgegevens): Nederlands profiel op internationale standaard bedoeld voor uitwisseling van verkiezingsgegevens en beheerd door de Kiesraad.
- **BWB, JCDR en ECLI** (juridische verwijzingen): Standaarden voor een unieke, eenvormige verwijzing naar centrale wet- en regelgeving, decentrale regelgeving en jurisprudentie die worden beheerd cq. gecoördineerd door Juriconnect.
- **WDO Datamodel** (douane-informatie): Internationale standaard voor gegevensuitwisseling bij import en export van goederen en grensoverschrijding van personen die wordt beheerd door de Werelddouaneorganisatie (WDO).

5 juni j.l. heeft een ronde tafel bijeenkomst voor het WDO datamodel plaatsgevonden. Het forum besloot tot deze ronde tafel in plaats van een reguliere experttoetsing, omdat bij de intake van de standaard in november 2012, nog teveel punten onduidelijk waren, om op dat moment de standaard in procedure te nemen.

Nadat er begin 2013 meer duidelijkheid was gekomen is een bijeenkomst belegd met experts. Bij de ronde tafel is de standaard tegen de toetsingcriteria van de lijst gehouden, is vastgesteld wat het draagvlak is voor de standaard en is bekeken voor welk toepassingsgebied de standaard in aanmerking kan komen voor opname.

De resultaten van de ronde tafel waren positief. De aanwezige experts hebben vastgesteld dat er draagvlak is voor de standaard en hebben een gedragen toepassingsgebied weten te benoemen. Uit de toetsing tegen de criteria bleek dat de standaard, volgens de aanwezige experts, in aanmerking komt voor opname.

Stuurgroep open standaarden heeft besloten de resultaten van de ronde tafel als een regulier expertadvies bij de openbare consultatie uit te zetten. Dit geeft partijen die niet aanwezig waren die de expertbijeenkomst, de gelegenheid te reageren op het opgestelde advies.

De expertadviezen van deze standaarden worden tot 16 september aangeboden ter openbare consultatie. De adviezen en consultatiereacties worden in het forumoverleg van 29 oktober besproken.

² Zie voor meer informatie over deze standaarden: <http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/aanmelden-en-toetsing/openbare-consultatie/>

Ad 4. Standaarden in procedure voor de lijst met gangbare standaarden.Datum
15-08-2013

Eind 2012 heeft Forum standaardisatie een inventarisatie laten doen naar nieuwe kandidaat-standaarden voor de lijst met gangbare standaarden. Uit deze inventarisatie kwam een short list met 14 kandidaten naar voren. Forum Standaardisatie heeft in februari 2013 besloten deze 14 standaarden gelijktijdig te laten toetsen voor opname op de lijst³.

De toetsen hebben geresulteerd in 13 expertadviezen voor deze standaarden. In 11 gevallen wordt geadviseerd de standaard op te nemen. In twee gevallen (ASN.1 en MTOM) wordt geadviseerd de standaard af te wijzen voor de lijst met gangbare standaarden.

Het gaat om de volgende standaarden⁴:

- **AES** (*Encryptie standaard, versleutelingstechniek voor data*)
- **ASN.1** (*Uitwisseling van gegevens in computernetwerken*)
- **ISO4217** (*Codes voor het weergeven van valuta's*)
- **JSON** (*Javascript object notatie voor het uitwisselen van data door webapplicaties*)
- **MTOM** (*Optimalisatie mechanisme voor het versturen van grote hoeveelheden data van en naar webservices*)
- **RDF** (*Gestructureerde beschrijving (bron)gegevens voor het linken van data*)
- **XMI2.x** (*Standaard voor uitwisseling van metadata via XML*)
- **ISO3166-1** (*Codes voor het weergeven van landen*)
- **ISO Schematron** (*Standaard voor XML validatie van inhoud en structuur in interfaces*)
- **SSH-2** (*Cryptografisch netwerkprotocol voor beveiligde communicatie*)
- **Genericode** (*Standaard formaat voor het eenduidig definiëren van codelijsten*)
- **X509** (*Standaard voor authenticatie van applicaties, gebruikers & systemen middels certificaten op het internet*)
- **ETSI TS 102 176-1** (*Standaard voor creëren hashes op berichten voor een elektronische handtekening*)

De expertadviezen van deze standaarden worden tot 16 september aangeboden ter openbare consultatie. De adviezen en consultatiereacties worden in het forumoverleg van 29 oktober besproken.

³ Zie: <https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/0416/FS-20130416.02-Concept-verslag-Forumvergadering-5-februari-2013.pdf>

⁴ Zie voor informatie over de standaarden: <http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/aanmelden-en-toetsing/openbare-consultatie-gangbare-standaarden/>